

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЕКОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра екології та біотехнології

ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Методичні вказівки
до виконання самостійних робіт
здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 101 "Екологія"

Біла Церква
2021

УДК: 502/504

Рекомендовано до друку
методичною
комісією Білоцерківського НАУ
(Протокол № 4 від 14.12.2021)

Укладачі: **Харчишин В.М.**, канд. с.-г. наук, доцент
Бітюцький В.С., д-р с.-г. наук, професор
Мельниченко О.М., д-р с.-г. наук, професор

Екологічний менеджмент: Методичні вказівки до виконання самостійних робіт здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 101 «Екологія» / В.М. Харчишин, В.С. Бітюцький, О.М. Мельниченко. Біла Церква, 2021. 14 с.

Рецензент: **О.І. Розпутній**, д-р с.-г. наук, професор, завідувач кафедри безпеки життєдіяльності Білоцерківського НАУ

ВСТУП

Сучасні умови вимагають від усіх учасників господарських відносин упровадження нових інноваційних підходів до своєї діяльності, а також зміни ціннісної орієнтації власної діяльності. Якщо раніше на попит не впливали такі чинники, як екологічність виробництва, соціальна відповідальність підприємства, рівень забрудненості навколишнього середовища, то сьогодні споживач під час покупки будь-якого товару приділяє значну увагу сферам діяльності підприємства та його іміджу. Українські підприємства нині перебувають у стані переходу до якісно нових методів управління, що передбачають не тільки впровадження інновацій, переосмислення стратегії власної діяльності, а й упровадження екологічно орієнтованого менеджменту.

Із кожним роком в Україні загострюється проблема забруднення навколишнього середовища виробничими відходами підприємств. Оскільки Україна визнала на державному рівні вектор європейського розвитку, а також налагодження зв'язків із Європейським Союзом, однією з головних цілей виступає дотримання європейських вимог, що передбачає екологізацію економіки. Процес екологізації долає багато труднощів на своєму шляху, оскільки підприємництво орієнтоване на отримання прибутків за короткий період часу, а процес екологізації передбачає фінансові вкладення і довгострокову окупність цих витрат. У межах Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом уже відбувається поступова імплементація європейських норм та директив щодо зменшення забрудненості навколишнього середовища.

Упровадження екологічного менеджменту дає змогу підприємству систематично контролювати і мінімізувати рівень екологічних впливів своєї господарської діяльності на навколишнє середовище. При цьому досягається позитивний ефект, що проявляється у зниженні екологічних витрат і платежів за забруднення навколишнього середовища, економії сировини, енергії та інших матеріальних ресурсів, а також досягаються важливі нематеріальні вигоди для підприємства.

Отже, *основним об'єктом* екологічного менеджменту є підприємства різної форми власності, державні та приватні структури, діяльність яких пов'язана з використанням, охороною та відтворенням природних ресурсів.

Предметом навчальної дисципліни є методологія та інструментарій процесу прийняття та оптимізації актуальних еколого-економічних рішень у системі екологічного менеджменту.

Мета дисципліни – формування у майбутніх фахівців теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для роботи на екологічно орієнтованих підприємствах.

Завдання дисципліни – оволодіння теоретичними знаннями з питань екологічного менеджменту підприємства, інструментарієм, методикою розроблення екологічних стратегій розвитку підприємства та набуття практичних вмінь і навичок щодо використання концепції екологізації діяльності підприємства.

Самостійна робота передбачає написання есе та виконання індивідуального науково-дослідного завдання.

Інформаційними джерелами є наведений перелік рекомендованої літератури.

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Організація та зміст самостійних занять здобувачів.....	5
1.1. Есе.....	5
1.2. Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) з дисципліни “Екологічний менеджмент”.....	7
Зразок титульної сторінки.....	9
Рекомендована література.....	12

Навчально-методичне видання

ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Методичні вказівки до виконання самостійних робіт
здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 101 "Екологія"

Харчишин Віктор Миколайович
Бітюцький Володимир Семенович
Мельниченко Олександр Миколайович